

man er endda gaaet saa vidt, at man har opkastet det Spørgsmaal, hvordan det saa egentlig skal ende. Det forekommer mig at være uhyre let at besvare dette Spørgsmaal. Jeg for mit Vedkommende kunde ikke sæt gaa med til Indførelsen af tvungne Jagprøver, der i Rækkevidde og Omfang vilde strække sig ud over det, som fordres nu ved de frivillige Svendeprovers Afslæggelse. Fra Repræsentanter for Landbokredse er der fremkommet Udtalelser om det farlige i, at Lærlinge paa Landet skulle tvinges til at aflægge saadanne Jagprøver. Der blev da fremsat en Udtalelse, som lød saaledes, at Lærlinge paa Landet jo kunde blive fritagne for disse tvungne Jagprøver, men ere disse Jagprøver først blevne indførte i Købstæderne, vil det vist være meget farligt for de Lærlinge, som ere opdragne paa Landet, om de blive fritagne for Jagprøverne, da de derved ville blive udelukkede fra i en modnere Alder at komme ind og etablere sig i Købstæderne. Konkurrencen maa dog ogsaa være fri for deres Vedkommende. Der er derimod en anden Maade, som det vilde være lettere at komme affted paa, og det var den, at de Lærlinge, som være oplærte paa Landet, fik Lov til at aflægge denne Jagprøve paa Landet, altsaa i Overensstemmelse med de Forhold, hvorunder de ere opdragne og oplærte. Jeg vil gøre en ganske kort Bemærkning til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm), der udtalte, at Svendene oplærte Lærlingene. Derimod maa jeg for Provinshaandværkernes Vedkommende paa det bestemteste protestere. Det er Principalerne, som oplære Lærlinge, og de staa til Ansvar derfor og overlade ikke en saa ansvarfuld Plads til Svendene, af hvilke man har en i Dag og en anden i Morgen. Det er Ting, som vi besørge selv. — Jeg maa her sige, at jeg forleden Dag vistnok er kommen til Stade med at glemme at udtale noget af det, jeg allerhelst vilde pointere, nemlig, at naar tvungne Jagprøver indføres, kunde jeg ønske den Bestemmelse føjet dertil — og den sætter jeg særlig Pris paa — at ingen kunde faa Lov til at indstille sig til tvungne Jagprøver uden samtidig at præstere Bevis for at have udstaaet sin Læretid. Hvis vi kunde faa denne Bestemmelse føjet til, vilde der ogsaa derved være raadet Bod paa den højest uheldige Læringelov, og man vilde derved etablere et stabilt Forhold mellem Lærlinge og Mestere paa samme Maade, som det ærede Medlem for Sorø Amts 3dje Valgkreds (P. Nielsen) forleden fremhævede Nødvendigheden af. Med Hensyn til de Udtalelser, som det ærede Medlem for Præstø Amts 1ste Valgkreds (S. Scavenius) frem-

satte, da kan jeg være enig med ham i nogle af dem. Han udtalte f. Eks., at Haandværkerne ikke være gaaede tilbage siden 1857 — ja, det manglede blot, at Haandværkerne i alle disse Aar skulde være gaaede tilbage, og at de ikke i den lange Tid skulde have forstaaet at udnytte de store Hjælpemidler, som have været fremme i Form af Opfindelser, Undervisning og paa anden Maade. Det er ogsaa min Overbevisning, at Haandværkets økonomiske Tilbagegang og adskillige Jags fuldstændige Forvinden af Konkurrencen slet ikke skyldes Mangel paa Dygtighed hos Haandværkerne, nej det er meget rigtigt, som det ærede Medlem sagde, at det var Storindustrien, som havde gjort sig gældende. Det ærede Medlem udtalte samtidig, at der ikke var Grund til at støtte Storindustrien, og det finder jeg selv, men Ulykken er, at den er støttet gennem den nuværende Lovgivning paa en saadan Maade, at Haandværkerne ikke kunne bestaa i Kampen derimod. — Jeg har endnu kun en Bemærkning at gøre i Anledning af den højtærede Ministers Udtalelse om, at han ikke kunde forstaa, hvorfor Lovens Benner ikke kunde sympatisere med Dispensationsretten. Jeg erkender, at der hos Administrationen altid maa ligge en vis Magt og Myndighed, og at den maa have Ret til at kunne ordne enkelte Forhold ad administrativ Bøh, men der er noget, der hedder, at for lidt og for meget fordærver al Ting, og det forekommer mig, at her er Forholdet saaledes, at denne Dispensationsret er bleven efter mine Begreber for stor. Jeg vil saaledes blot henlede Opmærksomheden paa Lovens § 26, som omhandler beslægtede Jag, og som ender med, at Forandringer heri kunne foretages af Indenrigsministeriet. Det forekommer mig saa at ville være langt lettere og naturligere, at § 26 kom til at hedde: Indenrigsministeren fastsætter, hvorledes der skal forholdes med beslægtede Jag, da Indenrigsministeren alligevel skal have Lov til at foretage hvilke som helst Forandringer deri. — Sluttelig vil jeg gøre en Bemærkning til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm). Det er noget nyt for mig, men jeg skal ikke nægte, noget behageligt nyt, at høre fra det ærede Medlem, at Jagforeningernes Medlemmer have Ret til at vedkende sig hvilken som helst politisk Tro og Overbevisning, de ville. Jeg havde nu rigtignok troet, at Forholdet var noget andet; jeg havde virkelig ikke troet, at Jagforeningernes Medlemmer besad saa megen Ret. Men saa vil jeg rigtignok ogsaa ønske, at det ærede Medlem tillige vilde arbejde hen til